

KOUPÍM CHALUPU

(rodinný domek)

**ve Vysokém nad Jizerou
a okolí**

Tel.: 0602 255 189

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

Květen - červen 1999

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník 5-6/1999 vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 400 ks, cena 10,- Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3. v měsíci na MěÚ ve Vysokém n. J. PSČ 512 11.
V roce 1999 vytiskla Tiskárna GLOS Semily, s.r.o. - tel./fax: 0431/624584.

Místo úvodníku

Upton Sinclair,

nenech lidí, aby se zmocnili tvé osobnosti. Pamatuj, že každá lidská bytost je jedinečným zjevem a stojí za rozvoj. Setkáš se s mnohými, kteří nemají vlastních zdrojů, a ti se budou snažit přilepit na tebe. Právě tak najdeš jiné, kteří ti horlivě budou vykládat, co máš dělat, co myslit a co být. Ale je lépe jít od nich a učit se být sebou samým.

Ústředním jádrem života je osobnost, úcta k osobnosti druhých je základní ctností a vynutit si tuto úctu jest první povinnost každého jednotlivce vůči jakýmkoli druhům vlád, organizací či systémů, jimiž lidé se snaží zotročit a omezit svoje spolubližní.

ZPRÁVY z městského úřadu

Zeptali jsme se za vás...

Není to tak dlouho, co různí obyvatelé našeho města projevíli různým způsobem vztah k městu při sněhové kalamitě. Sotva jejich rozvášněné hlasy dozněly, už tu máme novou „kalamitu“: alej ke hřbitovu, v níž bylo pokáceno 9 kaštanů, odbor-
ně jirovců.

Proč? Kdo si to vymyslel? Kdo svévolně rozhoduje? Nebo byly už ty stromy staré? Co je vlastně pravda? Jsem té zá-
dy, když nevím, tak se zeptám. Ale nepů-
jdu k žádnému „kovaříčkovi, ale přímo ke kováři.“ A šla jsem na MěÚ a zeptala se tajemníka ing. Štěpánka, protože „to on“
byl nejvíce viděn, když se kácelo.

Můžete mi říci, kdy se rozhodlo, že budou ty stromy poraženy? Byl to něčí okamžitý nápad nebo účelový nebo se o tom delší dobu uvažovalo?

Probluh, já nejsem žádný „kovář“. „Kovář“ je ve městě jeden a k ruce má 8 „kovaříčků“, když chcete nějaká přirov-
nání. Pokácení 9 ks jirovců jsem technic-
ky zajišťoval a tudíž jsem tam musel být pochopitelně viděn. To u některých lidí
vzbudilo „alergickou reakci“.

Pokusím se vás seznámit s argumenty, které se této problematiky týkají. Nebudu dělat nikomu obhájce, budu reprezentovat skutečnosti, které mohu doložit.

**Proto jsem za vámi přišla, abychom se všechno dověděli opravdu od prame-
mene. Jak celá akce vlastně začala?**

Na základě informací o rekonstrukci parku v Jilemnici, na základě několika konzultací s paní Syrovátkovou z OkÚ Semily, ref. životního prostředí, s pomo-
cí ing. Bartoše, se zrodil nápad podat žádost, která by vedla k získání finan-
čních prostředků ze státní kasy na rekonstrukci městského parku ve Vysokém nad Jizerou. Když to šlo jinde, proč by se to nezkusilo ve prospěch našeho města. Že park potřebuje rekonstrukci, není snad třeba zdůrazňovat. Nikde ani slovo o kácení aleje. Dne 26. 11. 1998 došlo k prvnímu jednání na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou. Odborníci konstatovali oprávněnost nezbytné rekonstrukce par-
ku. S jednáním byl seznámen pochopitel-
ně pan starosta a byl zároveň požádán o předložení návrhu MZ na poskytnutí garance na částku cca 20.000 Kč na pro-
jektovou dokumentaci rekonstrukce městského parku. Přibližně stejnou část-
ku přislíbil uhradit OkÚ Semily ze svých prostředků. Požadavek byl zakompono-
ván do rozpočtu města a ten byl MZ odsouhlasen.

To je ale jen jedna strana mince, co ještě předcházelo a co následovalo.

Koncem roku 1998 vedl pan starosta jednání o rozšíření plynofikace města. Dne 27. 11. 1998 byla smluvně strzena spolupráce mezi VČP Jičín, ISS Vysoké nad Jizerou, ÚCHR a PCH ve Vysokém nad Jizerou a městem Vysoké nad Jize-
rou. Bylo dohodnuto srušení finančních prostředků na rozšíření plynofikace od objektu Hospoda U Albný po objektu ISS, DPS, nové bytovky a nemocnice. Spolupráce vedení výše uvedených orga-
nizací byla příkladná. Odsouhlasené

finanční prostředky jsou ve své výši neměnné. Projektovou dokumentaci této akce měla zpracovat fa INPOS Liberec. Tato firma předložila cca v polovině února 1999 návrh trasy vedení plynovodu k posouzení před vlastním řízením o vydání územního rozhodnutí. Dne 16. 2. 1999 proběhlo na MěÚ jednání, které se týkalo předloženého návrhu trasy plynovodu. Trasa byla navržena od objektu čp. 216 (Bartošovi) k urnovému háji městským parkem cca 10 m od levého okraje ulice K. H. Borovského ve směru na Hradsko. Navrženou trasou mělo být dotčeno cca 20 stromů v parku. Odborníci s touto trasou nesouhlasili.

Na jedné straně město bojuje o finanční prostředky na rekonstrukci parku (park by měl být vyhlášen významným krajinným prvkem) a na druhé straně by měla být rekonstrukce limitována položením podzemní sítě. Nesouhlas s tímto řešením vyjádřili OKÚ Semily, ref. ŽP ing. Palič, projektant ing. Čížková, ČIŽP Liberec ing. Šipošová. Tito odborníci navrhovali vést trasu plynovodu po pravé straně podél vozovky v příkopu a tudíž obětovat 8 ks jirovců.

Byly jiné možnosti řešení?

Nejlepší by bylo vést plynovod středem vozovky, ale kdo by tuto variantu zaplatil. Plynofikace by nebyla.

A tak 11. 3. proběhlo na MěÚ další jednání za účasti kompetentních orgánů - majitele stromů - kaštanů - SÚS Semily (nikoli město Vysoké) oznámil záměr o kácení stromů. Na základě těchto skutečností požádal pan starosta o vyjádření svůj poradní orgán KŽP, ve složení: Pavel Žanta, Bedřich Čech, Jiří Poláček, ing.

P. Štěpánek. Komise dospěla k rozhodnutí, že má-li být voleno „menší zlo“, pak je třeba vést plynovod v pravém okraji vozovky směrem ke hřbitovu, obětovat 8 kaštanů a uchránit park od instalace dalšího podzemního technického zařízení, které by narušilo kořenový systém stromů. Pan starosta podepsal souhlas s pokácením stromů.

Proč se k této akci přikročilo tak rychle, jak se většině občanů zdá?

Blížil se termín ukončení vegetačního klidu. Za zmínku ještě stojí přezkoušení zdravotního stavu aleje. Vypovídá o tom článek p. J. Petrušky, dlouholetého správce městské zeleně, už z dubna 1984, který byl uveřejněn ve Větrníku. Píše se rok 1999, tedy už před 15 lety byly stromy označeny za nezdavé! Jenomže tehdy v roce 1984 drželi „všichni dnešní kritici ústa“.

Pokud vím, byly některé kritiky „nevybíravé“!

Je určitě dobře, že mohou dnes všichni svobodně promluvit, ale měli by vědět pravdu a potom teprve soudit. Snad by potom nedocházelo k následujícím kritikám občanů, kteří zcela ztráceli soudnost.

Doporučovali např. ironicky zřítit v parku parkoviště pro Pražáky, někteří zatrpklí dokonce argumentovali tím, že „za komunistů se údajně ničilo životní prostředí, ale co ti dnešní hajzlové provádějí...“ Nechci se o těchto reakcích dále zmiňovat, je to každého věc, ale af se ti „kritici“ podívají do muzea, jak vypadal park v éře „zkrášlovacího spolku“ a jak se zacházelo s parkem v éře vlády „soudruhů“.

Já jsem také lecos přeslechla o této záležitosti, ale je zajímavé, že největšími kritiky jsou obyčejně ti, kteří pro město zatím nic neudělali.

Toto nechci komentovat. Je každého věc, jak má zameteno před vlastním prahem.

Děkuji za všechny informace.

Ludmila Hnyková

Městský úřad děkuje

žákům 7. třídy a jejich třídnímu učiteli Mgr. P. Pýchovi za pěkný a příkladný vztah k naší přírodě a životnímu prostředí, který projevili úklidem několika turistických cest v našem okolí.

Jindřich Matura, starosta

Zprávy z muzea

22. dubna 1999

Zhruba před rokem bylo započato se zpracováním sbírek na počítači. V současné době je již zpracováno 3600 trojrozměrných předmětů. To představuje všechna úložná místa v přízemí, celou obrazárnu a přístřešky v podkroví a větší část prvního patra. Předměty jsou zapisovány systémem, který je v muzeu používán mnoho let a současně se tisknou seznamy úložných míst. Pokračovalo se s ukládáním starých tisků, zvláště cenných, vydaných do roku 1750. Tyto se ukládají v budově muzea, protože dosavadní depozitář pro ně není vhodný. Zrestaurovány byly dvojce selské hodiny, jeden hrací strojek a mnoho předmětů ze skla

a porcelánu bylo nutno slepit. Velký úspěch měla výstava velikonoční, na kterou jsme získali mnoho předmětů k této tematice.

J. Vaváčková a V. Hladík

OSOBNOSTI VÝTVARNÍCI A LITERÁTI

2. část

Výtvarníci

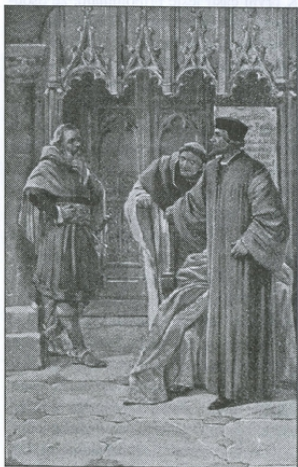
K první části ještě připomínám, že osobnost Jaroslava Skrbka je již zmíněna šířeji ve Větrníku, říjen 1996, kdy byla otevřena výstava Obrazy a plastiky, a kde byl J. Skrbek nejvíce zastoupen.

Za prvé světové války pobýval ve Vysokém populární lyžař a sportovec, malíř Kamil Muttich (1873-1924). Byl ve Vysokém dva roky, bydlil v domě, kde bylo cukrářství Hofavkovo. Pilně se zúčastnil divadla, maloval dekorace. Jeho příznivcem byl tehdejší starosta města, pošt. mistr Karel Schrötter, jeho portrét a portrét jeho paní je v galerii muzea nyní vystaven. Zachovalo se zde v muzeu mnoho barevných pohlednic, na kterých jsou portréty žen a dívek v národních krojích, či typické secesní na různé náměty - víra, naděje, láska a historické náměty. V lyžařské expozici je jeho plakát Lyžař obecný.

Novopacký rodák sochař Bohumil Kafka, autor jezdecké sochy Jana Žižky z Trocnova na vrchu Žižkově v Praze, byl ve Vysokém naposledy v r. 1938, zamilo-

val si Vysoké a jeho panoráma hor, na které se rád díval z lavičky u cesty pod Kramářovou vilou. Plastika Josef Mánes vystavena v galerii muzea.

Také sochař Josef Mařatka před 2. sv. válkou navštívil v zimě svého bratrance Josefa Mařatku, býv. trafikanta v Zákostelí. Otec sochaře Josefa Mařatky byl švec, který žil v Praze a byl bratrem zemřelého kostelníka Mařatky v Zákostelí. V galerii je jeho plastika Vzpomínka a Antonín Dvořák. Autor známého sousoší Legionářů v Praze (Praha svým vítězným synům 1931).

Mister Dydokus, generál řádu Minoritů, vyzívá v přestrojení na mistru Husovi.

Sulamit

Malíř a ilustrátor děl Aloise Jiráka a Karla Václava Raise Adolf Kašpar pocházel z Moravy, prodléval často se svou rodinou ve Vysokém od r. 1923 do r. 1933. Maloval zde tehdy v roce 1923 ilustrace pro Raisův román Zapadlí vlastenci. Jeho paní byla vášnivou sportovkyní, lyžačkou. Byl to prý tichý a málomluvný muž, umělec, který sedával při sklenice vína stranou u stolu, mimo stolní pohovor vysokých sousedů, občanů.

Malíř Josef Štolovský, bývalý předseda Jednoty umělců výtvarných v Praze, projel Vysokým a namaloval si výhled ze silnice pod Petruškovými vrchy na sklenářské údolí. Obraz je rovněž v galerii muzea.

Velmi častou návštěvnicí Vysokého byla malířka Božena Vohánková, která zvětšila ve svých malbách okolí Vysokého. V galerii je rovněž zastoupena zápůjčkou. Byla přítelkyní další známé malířky M. Fischerové-Kvěchové.

Na obr. Ukázky z pohlednic Kamila Mutticha.

Pokračování příště

J. Vaváčková, muzeum Vysoké n.J.

Víte, že ...

● Vlastivědné muzeum ve Vysokém n. Jiz. Vás srdečně zve na výstavu obrazů a kreseb neprofesionálního výtvarníka a fotografa kraje Zapadlých vlastenců Aloise Buluška. Výstava je otevřena denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 hod. a od 13.00 hod do 16.00 hod. od 19. 3. 1999 do 31. 5. 1999. Je o ni velký zájem, jak z řad návštěvníků, tak i místních obyvatel.

● Pomníček třináctilého Jiřího Nesvadby, zastřeleného nacisty za květnového povstání v roce 1945 u Koziny mezi Vysokým a Roprachticemi, již několik let postrádá keramický medailón s portrétem nešťastného chlapce. Střeptý rozbitého obrázku jsou uloženy ve vysokém muzeu a v současné době probíhají jednání o jeho obnově a získání finančních prostředků pro tento účel. T. Jabl

Ve Vysokém byla 30. dubna opravdu čarodějná hranice s chatrčí na muřích nohách a s čarodějnicí přikovanou na jejích dveřích! Prohlédněte si obrázek a uvidíte. A nejen to! I celé dvě skupiny čarodějnických učňů a učednic rejdlily kolem hranice. Většina dětí z našeho města a jejich rodiče zažili tak večer plný smíchu, veselí a pohody, o kterou se zasloužili především členové fotbalového oddílu TJ Vysoké, kteří připravili pro mlsné jazýčky různé dobroty. Radost dětí je radostí nás všech.

Co se nám líbí a co se nám nelíbí

Nejdřív to pěkné. Hoření část parku při silnici ke hřbitovu je vzorně uklizená a uhrabaná, nic nenasvědčuje tomu, že tam nedávno ještě byly ohromné pařezy po kaštanech. I když úklid provádějí pracovníci MěÚ v rámci své pracovní náplně, přece jen jim patří pochvala. Za dobře odvedenou práci zaslouží uznání i Fr. Matoušek, ani jeho práce, byt za pomoci strojů, nebyla lehká. A zapomenout nesmíme ani na ty pracovníky, kteří uklízejí město, t.j. náměstí, ulice, myjí je a dělají všechno pro to, aby naše městečko, zase čisté a upravené, mohlo přivítat návštěvníky a turisty z jiných zemí. Těch vad na kráse je bohužel ještě hodně. Takřka se rozpadl plot kolem hřbitova v dolní části. Jakmile budou ukončeny úklidové práce, bude postaven plot nový, přes zimu se připravil, poněvadž bylo už na podzim zřejmé, že dosloužil.

V minulých číslech jsme vás informovali, že bude vyklizen kompost z parku u hřbitova. Stalo se, všechno bylo odvezeno a čekalo se na příznivé počasí, aby mohla v těch místech být vyseta tráva. Občany jsme žádali, aby nic do těch míst neodkládali, aby park sloužil i u nás, jako slouží v jiných kulturních městech. K těm se přece taky chceme počítat. Ale asi ne všichni, protože sotva bylo uklizené, už se tam objevily hromady nového listí. Naštěstí byl jejich „autor“ zjiš-

těn a listí bude definitivně odvezeno. Bohužel jsou mezi námi lidé daleko horší, kteří si nepřejí mít ve městě ani v parku pořádek. Jak jinak si můžeme vysvětlit to, že někdo je schopen na čisté a vyvezené místo vysypat hromadu popela i s ostatními kuchyňskými odpadky a plechovkami po konzervách! Je to smutná podivná. A nejsmutnější je, že to není jediné místo, kam se syje popel a odpadky, a nejsou to jen „luffáci“, ale naši spoluobčané!!!

Člověk se musí zamyslet nad zlem, které je mezi lidmi. Jak by si asi vážili své vesničky nebo svého městečka všichni ti nešťastní a pronásledovaní z Kosova! Nám k pokojnému životu nic nechybí, máme co jíst, máme kde bydlet, máme teplo, když je potřeba, můžeme se volně pohybovat (v rámci svých možností), kam chceme. Nezaměstnanost v našem městě je také otázka sama pro sebe. Určitě někdo namítne, jako na západě se nemáme, to je ale o něčem jiném, o jiné a intenzivní práci, o čistotě životního prostředí, o ukázněnosti. Uvedu jen malý příklad. Máme ve Vysokém mnoho pěkných domů, přestavěných, opravených i zcela nových. A většina z nich má i velice pěkné zahrádky. Jenomže! Jsou někteří majitelé krásných zahrádek, ale že za jejich plotem se válí leccos, všelijaké odpadky a nečistoty, to jim nevadí, a stačilo by někdy jen pár minut a bylo by uklizené i kolem. Platí to bohužel i pro některé veřejné budovy. Tohle by v žádném rakouském, ani německém, ani jiném západním městě netrpěli. Co vy na to?

Mám pro vás ještě dvě důležité zprávy:

Mnozí občané byli na podzim pohoršeni, když zjistili, že je téměř zlikvidovaná cesta vrchem od parku k Marynkovu kříž. Krátce na to napadl sníh a rozčarování z této skutečnosti na dlouhou dobu zasypal. Sníh roztál a cesta zmizela. Dohady byly různé. Nařídil to někdo ze ZD nebo některý horlivý traktorista se nepodíval na mapu, kdo za to může a hlavně, komu to prospělo? Jsem zvyklá si všechno nejdříve ověřit, než něco odsoudím a napíšu. Šla jsem nejprve zjistit, je-li cesta skutečně zcela zničená a hned odtamtud jsem šla do ZD. Přitom byl pan Vedral. Když jsem se ho zeptala, kdo a proč to nařídil, byl velice překvapený. Nejprve na mapě zjistil, že tam cesta skutečně trvale je, a pohotově mě vyzval, že se hned pojedeme podívat, jaká je skutečnost. Původní cesta pod mezi je téměř zarostlá křovím a část cesty po okraji pole je skutečně zoraná a zasetá. Hned ale navrhl řešení. Křoví podél původní cesty osekají, aby se po ní mohlo chodit, ale asi třetina před křížem se zprovozní až po žních, dříve to bohužel nejde. Zdali to byla neznalost traktoristy nebo záměr, to mi pan Vedral vysvětlit nedovedl. Hlavní věc je, že k „Maryňáku“ zase budou moci chodit ti, kteří tuto cestu měli a mají rádi pro nádherný pohled na celé panorama Krkonoš.

Další zpráva:

Na svahu pod parkem bylo umístěno velké množství hnoje, podle hygienika vhodné, podle občanů bydlících pod kopcem, nevhodné, velice nevhodné. Zprvu bylo cítit velký zápach. Sníh ovzduší

vyčistil a už cítit není. Hněj bude po sklizení rozmetán po poli a dalších 6 let nebude na pole přivážen.

A nakonec oznámení pro zájemce o podnikání:

Chata Nístějka bude nabídnuta k pronájmu!

Všechny postřehy a poznatky z redakce soustředila a zapsala

Ludmila Hnyková

Z historie sokola Závěr

Jednota se začala projevovat politicky. Když byl v uvedeném roce zakázán sokolský slet, obrátili se Vysočtí na svého poslance Josefa L. Maška s žádostí, aby se v Klubu staročeků zasadil o odvolání tohoto zákazu. Od roku 1890 se začalo cvičit pravidelně celý rok, a to dvakrát týdně. Jednota se úspěšně účastnila okresových, župních i všesokolských sletů a jiných veřejných vystoupení. Postupně se začala vybavovat nářadím (1892 kůň, žíněnky), v roce 1892 byl položen základ fondu pro stavbu tělocvičny. Mimořádnou valnou hromadou 2. 10. 1893 se zavřela jedna etapa vývoje vysokého Sokola: Jednota se osamostatnila. Napříště fungovala pod názvem „Tělocvičná jednota Sokol ve Vysokém nad Jiz.“. Očekávalo se, že po vyřešení organizačních problémů a rozvinutí pravidelné cvičební činnosti dojde v Jednotě při-

nejmenším k stabilizaci. Opak je pravdou. I když byla od poloviny 90 let organizována poměrně bohatá vzdělávací činnost, i když se součástí Sokola stal od roku 1894 dorost a od roku 1902 ženský odbor, i když byla zajišťována pravidelná účast na veřejných vystoupeních a sletech, o období do počátku nového století můžeme říci, že o činnost, a to i cvičební, byl malý zájem, že na přednáškách byla mizivá účast a že ve výboru byly spory. Zato se opět konaly zábavy, večírky a plesy, na rozdíl od ostatních aktivit pravidelně a za hojné účasti. Na obranu zmíněných aktivit třeba uvést, že zábavní činnost byla členy Jednoty chápána jako příležitost k získání finančních příspěvků na stavbu tělocvičny (v únoru 1898 obnášel stavební fond 1.200 K). Období stagnace bylo opět vystřídáno obdobím rozmachu. Bylo nastartováno všesokolským sletem konaným v roce 1901. Z Vysokého na něm cvičilo 12 cvičenců. Vrátili se nadšení a své nadšení přenesli na ostatní obyvatelstvo. Od roku 1902 začal stoupat v Jednotě počet členů. V červenci téhož roku se konal ve Vysokém župní slet, na kterém cvičilo 342 mužů v 55 družstvech a kterého se zúčastnilo 765 lidí v sokolském kroji. Od roku 1903 se cvičilo pětkrát týdně (dvakrát muži, dvakrát ženy, jednou dorost), v roce 1904 měla Jednota 64 členů (bez žen). Činnost Jednoty se všestranně rozrostla. Kromě pravidelného cvičení se konaly výlety a národní poutě, přednášky, oslavy významných osobností, byl založen pěvecký odbor. Cvičební činnost zintenzivněla s přípravou dalšího všesokolského sletu (1907). Sletové nadšení vyústilo ve snahu získat

vedoucí místo v okrsku. Úspěchy vysokých sokolů nezůstaly bez vlivu na občany města. V roce 1907 činil stavební fond 5250 korun a 20000 cihel jako příslib od stavitele Petra Kramáře. Rok 1911 je rokem 40. výročí založení Jednoty.

Všesokolského sletu v roce 1912 se účastní rekordní počet 43 cvičenců. V následujícím roce zakládá Jednota historický a literární odbor a pořádá pravidelné recitační večery. Přípravy na stavbu tělocvičny vrcholí. Jednatel František Nečásek vypracovává plán budovy a rozpočet (300 000 K), padá rozhodnutí začít se stavbou příští rok.... Válka připravila Jednotu o čtyři členy a ukázala, jak už to ve vypjatých dobách bývá, kdo je kdo... Ochromená činnost začala oživovat už v roce 1917 díky ženám. Cvičilo se ve školních třídách, dokonce i v hostinci u Hrdých. Zásadním způsobem se Jednota podílela na oslavách osvobození, které ve Vysokém proběhly 8. listopadu. Záhy obnovila cvičební i vzdělávací činnost. Středobodem poválečného snažení se stala stavba tělocvičny. Její potřeba byla naléhavá, Jednota žila jen díky laskavému pohostinství školy, které nebylo možné protahovat do nekonečna, nehledě na to, že se vzrůstajícím počtem cvičenců ji školní tělocvična začala být těsná. Zahájit stavbu po válce nebylo snadné. Stavební fond Jednoty spolu s výtežky ze zábav a dary od jednotlivců a obce (dar stavitele Petra Kramáře byl synem dr. Karlem Kramářem zvýšen na 50 000 cihel) nečinil ani polovinu nákladů. Výše půjčky měla své hranice, a tak nezbylo než velkorysý projekt počítající mj. i s koupelnami a jevištěm omezit na nej-

nutnější. I tak úpravu stavebního místa a vykopání základů provedli členové - při plném cvičebním nasazení v důsledku přípravy na slet (1920). Stavba byla zahájena na jaře 1920, od listopadu se v nové budově už cvičilo. Vnější omítky a drobné vnitřní úpravy byly provedeny až v příštím roce. Stavba byla zadána staviteli J. Jandovi, vnější omítky a drobné vnitřní úpravy provedl stavitel O. Zítek. Postavení tělocvičny mělo význam nejen pro sokolskou jednotu, ale pro celé město, neboť oživilo tělovýchovný a společenský život. Sokolovna byla prvním významným stavebním počinem ve městě po osvobození. Přes všechny peripetie byla podstata sokolské myšlenky nakonec nalezena a od počátku uvědoměle naplňována. Vývoj v období 1. republiky byl pak gradací okupace kulminací. Ale to je už jiná kapitola.

Doc. PhDr. R. Váňová

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

Můžeme být pyšní

Děti z naší školy, které pracují v recitačním kroužku Městské knihovny, si připravovaly texty do recitační soutěže. Ve školním kole jsme rozhodli, že pojede všech 9 dětí do Semil. Veronika Havelková z 5. třídy onemocněla, a tak nás zůstalo 8. 4 ve II. věkové kategorii, jedna ve III. a 3 děvčata ve IV. kategorii. 17. března se děti poměřily v ZŠ v Řekách s ostatními soutěžícími z celého okresu.

Nejmladší obstáli mezi 28 účinkujícími své kategorie skvěle. Iva Nedomlelová s básní J. V. Sládka Jaro přišlo obsadila 2. místo a postoupila do Hradce Králové. Petr Srna a Eva Večerníková obdrželi čestná uznání z celkově 7 oceněných. Uznání za svůj výkon zaslouží i Katka Doubalíková. Jana Velagiová se ve III. kategorii umístila na 3. místě s úryvkem z Poláckovy knížky Bylo nás pět a Sisy Kyselé M. Drijverové. Nejúspěšněji se předvedla Monika Žantová, další postupující do Hradce, která zvítězila v kategorii nejstarších. Přednášela poudačku J. Buchara Něco vostrého a úryvek z monologu Kirké Homérovy Odyssey. Pochvala patří i Monice Dlouhé a Zuzaně Pourové za kvalitní vystoupení. Blahopřejeme a děkujeme za výbornou reprezentaci Vysokého.

Ivana Řehořová

Školní okénko

MS

V dubnu proběhl zápis dětí do mateřské školy ve Vysokém n. J. Těšíme se na další nové kamarády, kteří přijdou mezi nás. Tím, že dítě přijde z domácího prostředí do mateřské školy, je připraveno navazovat vztahy mimo rodinu. Zde získává to, co v rodině nemá, a může se začít aktivně prosazovat ve skupině vrstevníků. Přestože je hra dominantní činností dítěte, je třeba rozvíjet poznávací procesy, kultur-

ni návyky a posilovat tělesnou zdatnost. Na naší mateřské škole se zaměřujeme na turistiku a lyžování. V letošním roce nám zima přála. Byli jsme potěšeni zájmem rodičů, kteří dětem nakoupili lyžařskou výzbroj a umožnili téměř všem dětem lyžovat (lyžovaly i čtyřleté děti). Lyžování ukončujeme předáním diplomů a sladkostí. Zimu jsme ukončili aprílovým posezením s rodiči. Děti si zaskočily v masce za doprovodu hudby pana Pošepného. Do konce školního roku navštívíme několik divadelních představení a k svátku dětí plánujeme návštěvu města Jičína, kde uvidíme klasickou činoherní pohádku Pyšná princezna s písničkami Jana Vodňanského. Věříme, že školní rok ukončí děti vesele a s radostí.

Kolektiv MŠ

ZŠ

Na výlet - za sběr

Žáci III. třídy se rozhodli, že si na letošní výlet zkusí přispět vlastnoručně vydělanými penězi. Zorganizovali sběr papíru, při kterém ochotně pomohli i někteří rodiče. A tak se ve středu 28. 4. naskytl kolemjdoucím pohled na 16 pracovitých žáčků, kteří se pilně rojili kolem dvou nákladních aut. S chutí a energií, kterou by jim mohl závidět mnohý dospělý, nakládali balíky a balíky sběru. S pomocí několika rodičů jsme naložili obě auta až „praskala ve švech“. Je opravdu potěšitelné, že sběr (v jakémkoli množství) přinese každý žák. Je potěšující i to, že všichni rodiče projeví o nápad dětí zájem, sběr jim pomohli svázat, přivezt

a někteří přiložili i vlastní ruku při nakládání balíků. A tak děkujeme mamince Poloprutské, Zelinkové, Kašákové a Vopálkové, babičce Špíkové a dědečkovi Poloprutskému, kteří odpolední volnou hodinu a půl věnovali svým dětem. Pomohli určitě nejen silou, ale i duší. Děkujeme mamince Bártové za auto k odvozu papíru a zejména mamince Čechové - za auto i za zajištění celé akce v papírnách! A já děkuji všem svým nadšeným a pracovitým žáčkům třetáčkům. Sebrali 3.540 kg papíru. Výlet bude parádní.

Třídní učitelka III. třídy

Poznáváme hlavní město

Je mlhavé ráno a vyjíždíme z Vysokého přes Semily, Turnov a Mladou Boleslav do Prahy. Cestou pozorujeme pečlivě krajinu. Líbí se nám již sluncem osvětlené Hruboskalsko, kam se chystáme v červnu. V Mladé Boleslavi obdivujeme velkou továrnu na výrobu automobilů. Zanedlouho nás vítá sluncem zalitá Praha. Někteří jsou zde poprvé. Autobus nás vykopil poblíž Staroměstského náměstí. Procházka úzkými uličkami nám připomíná minulost. Prohlédneme pečlivě všechny zajímavosti: Radnici s orlojem, sochu J. Husa, dům se zvonem i Týnský chrám s věžičkami. Jdeme dál starými uličkami na Karlův most, odkud se nám objeví krásný pohled - Hradčany, Petřín, Národní divadlo, Vyšehrad a mosty na Vltavě. Přemýšlíme o tom, zda Brunclíkova socha opravdu hlídá kouzelný meč, o kterém jsme si četli ve Starých pověstech.

Z Prahy odjíždíme do Mělníka, kde nás zastihne krátká sprška deště. Potom se však celý kraj tak rozjasní, že vidíme České středohoří, Bezděz, Ještěd a hlavně Říp. Praotec Čech nám už nemával, ale my víme, že jsou u nás i jiné krajiny než hory, kopce a stráně. Vykoukaní se vrátíme do svého domova, kde je také krásně. Poznali jsme další část naší země a vidíme, že slova hymny..... a to je ta krásná země..... platí všude.

Vzpomínají kluci a holky ze 4. třídy a trochu 3. třídy ZŠ

Akce Špinavé ruce

Již i u nás se 22. duben vžil do myslí většiny lidí jako Den Země a ochrany přírody. A tak se stalo i na vysoké základní škole, že naše sedmá třída, spolu se svým třídním učitelem Mgr. Pýchou, vyrazila na ekologickou výpravu divočinou. S sebou jsme vzali dva padesátilitrové pytle na odpadky a samozřejmě nějaké to jídlo a pití. Igelitové pytle se začaly plnit pohozenými odpadky již v parku u vily, ale teprve v lesíku vedle vleku jsme opravdu dospěli k názoru, že Mládkovi vrabci, kteří zobali igelitové obaly, jsou tou dobou úplně někde jinde. Už za vlekem byly pytle přeplněné k prasknutí a naše ruce k nerozeznání od černého uhlí. Ve Sklenářicích jsme konečně odložili těžká břemena a na Tomášových vrších se posilnili. Poté jsme po žluté značce dorazili živi a zdraví do Jablonce nad Jizerou, kde jsme se měli zastavit v cukrárně. Bohužel už nezbyl čas, a tak jsme nastoupili nejhorší část naší cesty. Vysupat jabloněcký vlek. Ovšem

i tuto překážku jsme úspěšně zdolali a z Tříčských vrchů to do Vysokého šlo už jako po másle. A tak jsme konečně dosáhli kýženého cíle - návratu do školy a oběda s čistýma rukama.

Ondra Vaverka

7. třída

Svět science - fiction a fantasy

...naše projížďka světem fantasie začíná. Tak vítala Iva Rehořová žáky osmé a deváté třídy a poté i žáky šestky a sedmíčky na literárním pásmu o science - fiction a fantasy, které spolu s recitačním kroužkem připravila. Pásmo se začalo připravovat po Vánocích na žádost paní učitelky Halířové. Naším prvním úkolem bylo vybrat z nepřeberné nabídky knižních titulů s touto tematikou ty nej kvalitnější a nejslavnější a vybrat z nich ukázky, které by knihu a jejího spisovatele co nejlépe charakterizovaly, a které by recitační kroužek byl schopen secvíčit. (Je mi líto, že z mého oblíbeného pána prstenů nebyla vybrána moje oblíbená „Bitva na polích Pelennoru“, ale bohužel by se nám nepodařilo sehnat 20 000 skřetích vojáků a další podobnou havěť). Po těžkém rozhodování jsme nakonec vybrali kratší ukázky např. těchto knih: Homér - Odyssea, J. Swift - Gulliverovy cesty, J. Werne - Ocelové město, K. Čapek - Válka s mládeží, G. Orwell - Farma zvířat atp. K tomu ještě Iva sestavila průvodní slovo, které divákům podávalo podrobnější informace o těchto i dalších spisovatelích a jejich díle. Se vším všudy z toho nakonec vzešlo pásmo

dlouhé 1,5 hodiny. Do role průvodců Iva obsadila Romana Kalkuse a Danielu Hejralovou a do ostatních rolí vybrala M. Dlouhou, M. Žantovou, Z. Pourvou, Ivu Nedomlelovou, E. Večerníkovou, P. Srnu a mě. Potom se k nám přidali ještě A. Hejral (světla), T. Hladík (zvuk) a V. Preisslerová (kostýmy). Tito tři také s Ivou vyrobili nástěnné malby a zafidili přípravu čítárny. Pásmo jsme nakonec odehráli dvakrát (napřed pro starší a poté pro mladší třídy - ty si z toho podle mého soudu odnesli mnohem více) a myslím, že se navzdory délce i obtížnosti povedlo. Hlavní poděkování za to patří samozřejmě Ivě, která to s námi opět dotáhla do zdárného konce.

Jan Pohanka 9. tř.

ISS ISS Vysoké nad Jizerou informuje

Dne 19. 4. 1999 proběhlo 1. kolo přijímacího řízení na obchodní akademii. Žáci a žákyně, kteří byli z těchto zájemců vybráni, budou doplněni o uchazeče 2. kola přijímacího řízení. Jejich výuka bude zaměřena kromě všeobecně vzdělávacích předmětů na profesně odborné předměty, jako je např. účetnictví, ekonomika - marketing, cestovní ruch, agroturistika, obchodní korespondence a výpočetní technika. Oblast výpočetní techniky v poslední době dostala i na ISS velkých změn, a to rozšířením internetu do celé učebny s nepřetržitým využitím po celý den. Dále poskytuje učebna využití kvalitních jazykových programů v anglickém a německém jazyce. Programy umožňují žákům přímý kontakt s běžně mluveným jazykem a v různých testech si mohou ověřit znalosti v gramatice. Předmět obchodní korespondence vyústí ve státní zkoušky.

Kromě studijních oborů pokračuje škola ve školním roce 1999-2000 v osvědčených učebních oborech. Je to automechanik, autoelektrikář, opravář zemědělských strojů a pro děvčata se otevírá učební obor hospodyňka. Chlapci a děvčata provádějí odbornou přípravu na povolání v moderně vybavených dílnách a učebnách.

Věříme, že i při velké konkurenci ostatních škol v učebních a studijních oborech dokážeme kvalitně připravit žáky pro budoucí povolání, ať se jedná

o všeobecné znalosti nebo odbornou připravenost. Cílem naší výuky je připravit žáky tak, aby měli dobré uplatnění na trhu práce.

Vedení ISS Vysoké n. J.

Zájmová umělecká činnost

Naše škola se pravidelně účastňuje dubnové soutěže v zájmové umělecké činnosti. Tentokrát jsme se utkali v Lázních Bělohradu ve dvou disciplínách: recitaci a dramatické tvorbě. Moje spolužačky měly při recitaci trochu problém, protože psát si verše a pak je veřejně recitovat asi není jednoduché. My ostatní jsme se těšili na odpolední program, ve kterém jsme vystoupili s Kyticí J. Suchého. Při zkouškách (pod vedením paní Maturové, vychovatelky) jsme užili hodně legrace, a tak jsme byli zvědaví, jestli se budeme líbit i skutečným divákům. Vše dobře dopadlo a naše výkony byly odměněny potleskem.

K. Vávrová, II. BOA

Z KULTURY

Městská knihovna

Na začátek trochu čísel: v r. 1998 měla knihovna 383 čtenářů, z toho 90 byli zástupci mládeže a 127 dětí ZŠ. 3.410 návštěvníků si v průběhu roku půjčilo domů 9.941 knihovních jednotek. Z celkového počtu 3.533 naučených pro dospělé se 2.724 týkalo periodik. 3.048 krásné literatury pro dospělé (289 periodik), 700

naučných pro děti, z toho 230 časopisů, 1.287 beletrie pro děti (podíl časopisů byl 456). Z celkového počtu výpůjček tvořila periodika 3.699, ostatní knihy a 1.373 gramofonové desky, audio a videokazety. Evidovány jsou pouze absenční výpůjčky, prezenční v čítárně nejsou zaznamenávány, stejně jako návštěvníci čítárny především z řad dětí a mládeže. Je zřejmé, a je to velká škoda, že oproti dřívější nám v posledních letech mnohem méně čtou děti. Naproti tomu pracuje při knihovně recitační kroužek, který se sešel 33x na nácvikových schůzkách. Je poskytována meziknihovní výpůjční služba podle požadavků a bibliograficko-informační služba. Nové přírůstky jsou zpracovávány přes počítač - vloni 115 knih.

Pro ZŠ jsme s naším recitačním kroužkem připravili pásmo o Boženě Němcové pro 6. a 7. třídu a o Karlu Čapkově pro 8. a 9. třídu. Okresní soutěže dětských recitátorů v Semilech se vloni zúčastnilo 8 děvčat - 2 získala čestná uznání. Obsáhle a náročné pásmo o romantismu, které bylo doplněno i hudební a výtvarnou stránkou, shlédli žáci 7., 8. a 9. třídy ZŠ. Nakonec školního roku jsme v Krakonoši předvedli pásmo scének. Před vánocemi v hasičské zbrojnici na besídce pro duchodce se děti představily v lidové vánoční hře, kterou sehrály i pro ZŠ v Krakonoši.

Pro děti byla také připravena soutěž hlavolamů.

Video v čítárně využívá i ZŠ k shlédnutí filmů souvisejících s výukou.

Exkurze s informatikou absolvovali studenti 1. ročníku obchodní akademie a učni ISS oboru opravář a automechanik.

O prázdninách nás navštívila skupina s dětmi postiženými Downovým syndromem - seznámila se s informacemi o Vysokém a shlédla videokazetu.

Informační středisko Krakonošova divadelního podzimu fungovalo s novým počítačovým programem ing. J. Hejrala.

Připomínám, že výběr knih a časopisů doplňuje i malá videopůjčovna s kazetami v ceně od 10,- do 24,- Kč s možností zapůjčení videopřehrávače za 50 a 75 Kč.

Každý návštěvník knihovny, který chce využít našich služeb, je vítán.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem, zvláště dětem, kteří se jakkoli podílejí na činnosti knihovny a pomáhali při realizaci našich vystoupení nebo při zajišťování přípravy distribuce vstupenek na KDP.

Ivana Rehořová

DIVADELNÍ KUKÁTKO

Svátek ve vysokém Krakonoši

Světla v přeplněném sále zhasla, ruch se utišil, jen řízná hudba se rytmicky ozývala z ambonů u jeviště. Opona se pomalu otvírala a já jsem si připadala, že otvírám knížku s Ladovými obrázky.

Na jevišti se objevili pohádkoví čerti s pekelným knížetem a kdybych nevěděla, že pán pekel je pan Líbal, vůbec bych ho nepoznala. Vysočtí totiž hráli Drdovu pohádku Dalskabáty, hříšná ves, aneb zapomenutý čert. Pohádka se rozvíjela, obrazy se střídaly, v Dalskabátech se objevovali vysočtí herci, ti nejznámější a nejoblíbenější, ale všichni byli nejlep-

ší! Slávka Hubačková coby Marijána nezůstala nic dlužna své pověsti výborné herečky, kterou je slyšet a která je rozumět až na chodbě. Zapomenutého čerta Matýska výborně zahrál Zdeněk Skrbek. Kostelníka nemohl hrát nikdo jiný než Jos. Hejral, byl prostě nenapodobitelný. Jan Hejral ztvárnil dvojroli také perfektně, zejména jako "farář", si skutečně vyhrál. Potulný komediant P. Pýchy byl komediálně přirozený a svou roli upoutal určitě všechny diváky. Koketní paní mlynářka Marie Trunečková předvedla opravdu tu něžnější polovinu lidstva, zato R. Nesvadba byl kovář jako vystřižený z Ladovy knížky a se Sv. Hejralovou tvořili pěknou „starší“ dvojici k protějšku zamilovaného mládí Jitky Skrbkové a V. Šulce. A celá pekelná čeládka se také vyřádila. Co role, to pohádková postava, co obraz, to kus české vesničky, všechno ladilo dohromady, hudba, scéna, kroje, hra měla spád a působivý závěr. Kolik bylo opon, to si nepamatuju, ale diváci tleskali upřímně a dlouho. Vyrcholením závěru bylo předávání květinových košíčků příslušnicím něžného pohlaví. Předával je sám režisér J. Pošepný, kterému patří za pěkné představení velký dík. A nemenší poděkování i všem hercům, že našli tolik volného času ke zkouškám, všem technickým spolupracovníkům a nakonec ještě ing. J. Hejralovi, že nastoupil na místo flašinetáře, aby se udržela tradice, kterou vytvořil Pepa Kučera, který se jistě radoval a díval z ochotnického nebe.

Do další divadelní činnosti přeji hodně úspěchů a radosti.

L. Hnyková

Z dopisů našich čtenářů

Redakci Větrníku,

....jsem ráda, že jste mne přijali do kruhu Vašich čtenářů. Zatím jsem žila z toho, co mi dávala pí. Doubalíková, takhle to budu mít pravidelně. Časopis se mi moc líbí, je psán zajímavým způsobem. Je v něm hodně informací, člověk vlastně ví o Vysokém všechno. A to mi dosud chybělo. Víte, mně připadá, že pomalu patří víc do Vysokého, než do Prahy. Zapustila jsem zde kořeny tak hluboko, že dnes moje rodina a známí již dopředu vědí, že si přeji, aby - až si mne Pán Bůh zavolá - byl můj popel rozptýlen kolem divadelní budovy. „Porodila“ jsem zde své dítě - národní přehlídku divadelních souborů venkovských - a to je - věřte - pevný svazek. Však také mne všichni lidé Vysokého berou už jako svou - jezdím sem už přes třicet let. Letos bude sice jubilejní přehlídka v pořadí třicátá, ale rok před ní už jsme ji museli začít připravovat. Byla to pro mne hezká práce, věnovala jsem jí víc než kterékoliv jiné kulturní akci. No a když to tak vezmu - to už bych měla u Vás třetí čestné občanství, které se uděluje po deseti letech. Co stovka souborů a tisíce členů souborů se zde u Vás vystřídalo, ani si je není možno všechny pamatovat! Ale hlavně je, že všichni se sem rádi sjíždějí, ba usilují o nové vítězství na krajích. A co souborů městských touží po tom zahostovat si ve

Vysokém! Na štěstí mi mozek pracuje velice dobře a všechno mám v jeho závittech zakódováno! Je to pro mne příjemná procházka minulostí. Tlumočte, prosím, mé upřímné pozdravení všem, kteří jdou v šlépějích těch předchozích a snaží se ještě lépe pracovat na národa roli dědičné. Ať je neodradí menší klopýtnutí nebo šrám, bez toho se život neobejde, ať je provází Žižkovo heslo „Nepřátel se nebojíme a na množství jejich nehledíme!“ To jim vzkazuji já, „kněžna Libuše“! Jen tak namátkou si vzpomínám, když jsme s čestnou delegací min. kultury kladli věnec k Jiráskovu hrobu při Jiráskově Hronově - přehlídce to městských souborů - řekl mi v jednom okamžiku ředitel odboru kultury MK Dr. Kohout: Říkej si co chceš, ale Vysoké je Vysoké!!!

Libuše Erbsová

Vzpomínka na Kalifornii

Myslím, že v okolí Vysokého není jiné místo nazvané jménem země tak vzdálené, jako je Kalifornie omývaná vlnami Tichého oceánu. Často si vzpomenu na příhodu, která se mi poji právě s tímto názvem. Šla jsem z vysokého náměstí směrem ke Staré Vsi trochu se svažující cestou a ocitla jsem se na louce připomínající moře jemně se vlnící stříbrolazené trávy. Tuto krásu pak prolomila okouzující skupina vrb. Cestou dál trochu nahoru byla opuštěná překrásná zahrada. Hned za ní začínal les. Uprostřed zahrady stála velká dřevěná bouda a kolem ovocné stromy, z jedné strany obrostlé lišejníkem. Našlapovala jsem pomalu a tiše, abych

nerušila tu opuštěnou krásu, která rostla a kvetla jen pro sebe. Byly tam třešně, maliny a kvetoucí divoké irisy. A spleť ještě mnoha dalších rostlin. Lákal mě strom s krásně velkými švestkami, žlutými, ale ještě nezralými. Hned jsem si slíbila, že se vrátím, až dozrají. Opět jsem se tam vydala - nevzpomínám si už kdy přesně, jestli brzy, nebo zadlouho, vím jen, že to nebylo v onom roce, ale to místo jsem nemohla najít. Krásná stříbrná louka tam nebyla, všude kolem rostlo obilí. Bylo mi to moc líto. Tu příhodu jsem zažila v době, kdy jsem ve Vysokém ještě byla doma. Podobnou situaci, kdy jsem s lítostí zjistila, že co bylo, už není, jsem prožila ještě jednou. Pod parkem, cestou k hřbitovu lemovanou krásnou alejí divokých kaštanů. Mé oči se s překvapením zastavily na louce porostlé kobercem žlutých petklíčů. Byla to velká, trochu se svažující louka. Jaro nabízí stovky svých květů, a ta žlutá přímo zvěstovala zrození nového života. Bylo mi při tom, jako by mé oči odrážely ten svit. Cítila jsem nesmírnou radost, že ani zářivou zlatou louku jsem už nikdy nenašla. Možná i tam někdo zasel obilí. A tak jsem se už jenom dívala z lavičky pod parkem na domečky pod horami. To panorama jsem namalovala.

Loni Schweidlerová

Boží tělo

Byl to katolický svátek, ale aby ostatní nepřišli zkrátka, slavil se ten den také „svátek dětí“. Bylo to desátý den po Švatoušních svátcích, vždycky ve čtvrtek. Ve středu postavil pan Nečásek,

bednář, na náměstí oltáře, v každém rohu jeden a každý zasvěcený jinému svatému. Ty pak ve čtvrtek ráno kmotry oltářů ozdobily bílými bohatě vyšívanými přehozy a ubrusy, samé ruční krajky, vskutku mistrná díla, svíce hořely v naleštěných svícnech a všude plno květů. Po slavnostní mši se před kostelem začalo řadit procesí. Dlouhý průvod věřících a uprostřed řemeslníci nesli cechovní korouhve - celý rok byly uloženy v muzeu - za nimi družičky v bílých šatečkách, samý volánek a kraječka a s nazdobenými košíčky plnými květů a lupenů. Těm jsme my, jiného vyznání, záviděly. Jak ty šatičky, tak i ty košíčky. A pak už ministranti a kněz. Celý v bílém, bohatě zlatě zdobeném mešním rouchu a nad ním nesli vážení měštané zlatobílá nebesa. Za divadlem, na farské louce, stílel p. Červinka z hmoždíře. Rány to byly pořádné, ale i ty k svátku patřily. Cestou na náměstí zpívalo procesí nábožné písně a družičky sypaly knězi na cestu květy. U každého z oltářů se zastavili a modlili k svatému patronu, aby za ně v nebi orodoval a je ochraňoval. U posledního oltáře, toho u Machačků, procesí skončilo. Všichni spěchali domů, vždyť je odpoledne čekal Dětský den. Ale to je zase jiná kapitola. Z oltářů byla sundána ta bílá nádhera, aby pečlivě uložena čekala na příští rok. A tak zůstaly v rozích náměstí jen holé, šedivé a opuštěné oltáře a čekaly na druhý den na odvezení.

Anna Čerovská

KONEČNĚ JSEM SE DOŽILA 100 LET

V každém z pěti období, která jsem prožila a o kterých jste se v tomto časopise dočetli, jsem se s vámi, milí čtenáři, loučila. Dnes po 6. se loučím naposledy. Jsem pyšná na to, jak budu vypadat, kdo by nebyl rád, že s léty mládne a je pěknější? Jen ještě ten „kabát“ mně dokončí a budu moci těch 100 let existence oslavit. O posledních pěti letech napsala nejoblíbenější naše pí. dr. A. Schmoranzová. Je to také období nejdramatičtější. Budte všichni zdraví, ale kdybyste mě pomoci potřebovali, jsem tu pro vás vždycky.

Vaše nemocnice

Po roce 1989 probíhala delimitace OÚNZÚ, kterou jsme v zásadě uvítali, neboť jsme se všichni oprávněně domnívali, že své věci si nejlépe budeme spravovat sami.

1. 1. 1992 nemocnice získala právní subjektivitu a organizačně byla začleněna pod Okresní úřad Semily, který se také stal zřizovatelem. Nový název nemocnice zni Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie. Mnozí zaměstnanci využili možnosti odborných stáží a i jiné informace naznačovaly, že leccos by se v nemocnici mělo změnit. Ne snad po medicínské stránce, ve které se ve srovnání s cizinou nemáme za co stydět. Ale komfort a kvalitní prostředí, ve kterém se pracovalo „na západě“, v nás budilo touhu naši nemocnici také vylepšit. Kolem roku 1994 byla ústavu přislíbena státní dotace na rekonstrukci a modernizaci, hlavně operační sály byly i na české

poměry ve špatném stavu - chybělo zázemí a klimatizace. V celostátním měřítku začala probíhat privatizace, která se nás neměla týkat. Začátek roku 1995 jsme prožili nad stavebními plány. Současně se ale po 15 ti letech práce rozhodl odejít do důchodu pan docent Dlabal. Z Vysokého odcházel do své soukromé praxe v jižních Čechách a k naší lítosti s sebou bral i svou ženu, paní doktorku Věru Dlabalovou, zkušeného plastického chirurga. Po konkurzu na nového primáře v květnu 1995 se ředitelem a primářem ústavu stala dr. Blanka Šinkorová, která docenta Dlabala léta zastupovala. Netušila společně se svou zástupkyní MUDr. Alenou Schmoranzovou a vrchní sestrou Ivou Mejstnarovou, jak těžké časy přicházejí. Po odchodu Dlabalových v nemocnici zůstali 4 lékaři a měli plné ruce práce, provoz nemocnice byl dimenzován na větší počet lékařů. Ale všichni se snažili, za vydatné pomoci zdrav. sester a všeho personálu, i na úkor svých rodin, aby vše zvládli.

Pak přišla další rána: dopis OÚ ze dne 28. 6. 1995, kterým nám bylo sděleno, že zařízení bylo zařazeno do privatizace a byli jsme vyzváni k vypracování privatizačního projektu. Kdo se ocitl v podobné situaci, si umí představit, v jakém stresu jsme se ocitli. Po mnoha diskusích jsme se rozhodli proti privatizaci postavit, neboť jsme měli a máme zájem na tom, aby zařízení ve Vysokém sloužilo dále chirurgii ruky a aby došlo k modernizaci nemocnice. Začali jsme bojovat za zachování stávajícího programu.

Pomoc jsme našli u svých odborových společností, u zástupců Lékařské komory a u Okresního úřadu v Semilech, který ústy paní přednostky JUDr. Hůlkové požádal o přehodnocení zařazení do privatizace. Současně s těmito problémy se rozeběhla rekonstrukce budov. V letech 1995 - 96 se podařilo vybudovat dokonale zázemí pro pacienty na pavilonu „B“, část pavilonu „A“ přistavět a část zmodernizovat. Pak se ale ukázalo, že cena prací byla stavební firmou podhodnocena a na dokončení stavby se peněz nedostávalo. Další dotaci jsme neměli možnost získat, protože osud ústavu byl nejistý. Celá rekonstrukce probíhala za plného provozu, v době, kdy systém plateb ve zdravotnictví byl výkový - tedy bylo v našem životním zájmu pracovat co nejvíce a byli jsme i vybízeni k hledání rezerv a zvyšování výkonu. To vše za rachotu sbíječek a v provizorních podmínkách stálého stěhování z místa na místo po budovách podle toho, jak postupovala rekonstrukce. Silu nám dodávala slova uznání našich pacientů a uznání kolegů při prezentaci na odborném fóru. Neštěstí nechodí nikdy samo, na jaře 1997 vážně onemocněl správce ústavu pan Milan Koníř, a když se ukázalo, že se do práce nevrátí, nastala svízeľ s hledáním nového správce. Měli jsme štěstí, do funkce 1. 1. 1998 nastoupila paní inženýrka Marcela Škodová, která na sebe ihned vzala svůj díl práce a za chvíli by nikdo neřekl, že ve zdravotnictví leta nepracovala. Špatný vítr se od nás začal odvracet. Vytváření sítě zdravotnických zařízení roku 1998 jsme uvítali, protože konečně mohli padnout rozhodnutí, zda

zařízení našeho typu je nebo není pro společnost potřebné. Na tom záviselo, zda budeme mít naději na další státní peníze, nutné k dokončení rekonstrukce.

Na výběrové řízení Ministerstva zdravotnictví jsme se pečlivě připravili. Díky opoře v odborných společnostech a hlavně díky mohutné podpoře Okresního úřadu Semily v osobě JUDr. Hůlkové jsme dne 3. 6. 1998 přesvědčili komisi Ministerstva zdravotnictví o potřebnosti specializovaného ústavu k řešení problematiky poškozené ruky a tedy odůvodnění existence Ústavu chirurgie ruky ve Vysokém nad Jizerou, kde za léta vznikl sehraný a uznávaný tým.

Na tomto místě je třeba poděkovat všem zaměstnancům nemocnice na všech pracovištích. Solidarita, pracovitost, neuctahující optimismus a výdrž při všech problémech, které nemocnici stíhaly, je nutné veřejně ocenit. Vedení ústavu vám všem, naši milí spolupracovníci, zde veřejně děkuje. Jste dobří, vydržte!

Stejně jako špatné události i dobré události jsou vždy v sérii - po uznání naší existence centrálními institucemi jsme dostali od Okresního úřadu dotaci na dokončení rekonstrukce nemocnice.

Práce na dokončení stavby jsou nyní ve finiši. Koncem dubna bude předán pavilon „A“, kde jsou klimatizací vybavené dva operační sály a zázemí operačního provozu, v přízemí je prostorná ambulance, zákrokový sál, vyšetřovny pro lékaře a pro pacienty krásná čekárna. Během měsíce května bude dokončena budova „B“, kde byl provizorní sál, ze kterého opět vzniknou pokoje pacientů. Po vyčištění zahrady po stavebních stro-

jích a od materiálu bude nemocnice na podzim 1999 moci důstojně oslavit 100 let od svého založení.

Otcové zakladatelé by byli překvapeni, jak jejich nemocnice za těch sto let rozkvetla, jak se změnila a jak dobře slouží. Určitě by se jim překrásně zmodernizovaná nemocnice líbila, tak jako se líbí nám a určitě bude líbit i vám.

Součástí oslav bude i den otevřených dveří, kdy vás po celém zařízení rádi provedeme. Termín bude ještě upřesněn, stejně jako náplň oslav.

Pozn. Pokud ve dnech 21. - 23. května uvítáte po Vysokém pobíhat spoustu sportovně oblečených lidí a cedulky ETHICON CUP jedná se o mezinárodní (česko - slovenskou) akci: volejbalový turnaj a odborné setkání všech plastiků obou republik. Naše nemocnice byla pověřena a dá se říci i poctěna jeho uspořádáním.

Držte našemu týmu palce!

Seriál o nemocnici končí a já bych chtěla upřímně poděkovat všem, jejichž pomocí jsem seriál zpracovala, jsou to: pracovníci městského muzea ve Vysokém, Loni Schweidlerová z Bratislavy, MUDr. Ladislav Kavan, MUDr. Alena Schmoranzová zást. primářky a především MUDr. Blanka Šinkorová, primářka ústavu.

Dovolte mi, abych při této příležitosti poděkovala jménem redakce našeho časopisu všem jmenovaným i nejmenovaným současným lékařům a celému zdravotnickému a hospodářskému personálu za všechnu práci pro naše město a lidský a obětavý přístup ke všem, kteří jejich pomoc potřebují.

Ludmila Hnyková

Američané si nezavidějí Závěr

Pane Berko, který z národních parků na vás zapůsobil nejvíce?

Viděli jsem jich hodně, ještě jsem je ani nespočítal. Každý je jiný a všechny jsou krásné. Snad nejvíce se mi líbil Yosemite. Ironií osudu se právě s ním pojí smutná vzpomínka na kamaráda Mirka Šmída, který se tam v roce 1993 zabil při slézání skály Lost Arrow. Určitě ho znají i Vysočtí z besedy o jeho cestách.

Dostal jste se i do dalších oblastí USA?

Strávil jsem ještě týden na Floridě, konkrétně v Cocoa Beach na mysu Canaveral a absolvoval i výlet na jih poloostrova. Na Cocoa Beach jsme se hlavně koupali a hráli tenis. Dostal jsem se do Miami a také na její jižnější výspu USA - do Key Westu. Ten je zajímavý a známý zejména domem, ve kterém žil a tvořil Ernst Hemingway, a Malým Bílým domem, kde několik dní úřadovali Truman, Eisenhower a J. F. Kennedy. Po Kennedyho smrti udělali z domu muzeum. Prohlédl jsem si i Kennedy Space Center s odpalovacími rampami, mezinárodním vesmírným střediskem a různými moduly.

Bydlel jste u svých známých, českých emigrantů v Bostnu, ale přícházeli jste do styku i s „pravými“ Američany, potkávali jste je na cestách. Jakými se vám jeví?

Jich žebříček hodnot je ve srovnání s našimi úplně jiný. Největší cenu má pro ně zdraví, a to doslava. Tvrdě za ně platí. Dá se říci, že jsou neustále něčím motivováni už od dětského věku. Pořád mys-

lí do budoucna, i děti počítají s tím, že jednou budou studovat na vysoké škole, a protože to z finančního hlediska není jednoduché, snaží se získat nějaký druh stipendia už předem. Stát zajistí jedinci základní a střední vzdělání, dokonce mu zaplatí školní autobus a převedení přes silnici. Po 18. roce jeho povinnosti končí a začne vybírat daně, přičemž nikomu nedá ani cent. Každý se snaží dosáhnout co nejvyššího vzdělání podle svých schopností a podle toho pak chce být a je honorován, což považují za spravedlivý systém. Z mnoha hledisek je mentalita Američanů jiná než naše. Rekl bych, že americká společnost je silně spotřební. Dost vydělávají, ale i utratí. Neumějí šetřit a na všechno si berou půjčky.

O Čechách se říká, že žijí politikou. Co Američané?

Poznal jsem lidi zejména z tzv. střední vrstvy, a ti se politikou příliš nezabývají. Poslechnou si zprávy, a tím to v podstatě končí. Pokud někdo dělá politiku, tak až když mu zbude volný čas a za vlastní peníze. Na rozdíl od nás Američané nechodí často do hospod, kde se o politice mluví v Čechách nejčastěji. Nemají na to ani čas, ani peníze. Konec konců nemá čas ani na jiné věci. Mám pocit, že jejich život se skládá jenom z práce, z práce, z práce. Můj známý má například nárok pouze na jeden týden placené dovolené za rok. Myslím, že spousta Američanů neviděla to, co my za ty tři čtyři týdny. Cestují tam hlavně mladí. A pak starší lidé, kteří mají ještě dost sil. Ti třeba prodají dům, koupí si autobus a auto a různě - podle nálady a roční doby - popojíždějí po Státech.

Čím jsou vám Američané sympatičtí?

Líbí se mi na nich, že se nesnaží podvést a „natáhnout“ jeden druhého. Ani je to nenapadne, nemají to v krvi a velmi dbají o své dobré jméno a čest. Pro nás je to bohužel asi nepochopitelné stejně jako to, že si nezávidějí. Nemají na to buňky.

Pane Berko, děkuji za rozhovor. Mé přání z loňského roku, abyste bez problémů urazil ještě hodně kilometrů po celém světě, samozřejmě trvá. Možná si jednou budeme povídat i o Antarktidě, posledním svěťadlu, který jste - zatím - nenavštívil.

Ptala se a naslouchala Alice Sládková

Nový seriál

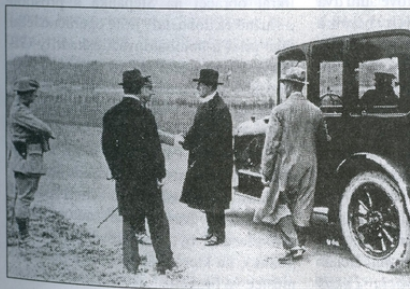
**Slušnosti není nikdy dost
Recepty na dobré mravy**

Milí čtenáři, snahou redakce každého časopisu je čtenáře informovat, rozšířit jeho obzory v co největší míře, přimět ho k zamyšlení, pobavit ho. Takové ambice má i Větrník. Spousta periodik v tomto duchu uděluje v pravidelných rubrikách svým čtenářům i dobré rady - jak se udělat mladší (m), hezčí (m), našťásti také zdravější (m), a moudřejší (m). My si dovolueme poradit Vám, jak se správně, tedy slušně chovat, a to v nejrůznějších situacích.

Jsou lidé, kteří se ve společnosti cítí jako naří v trní. Další se tam cítí dobře, chovají se suverénně, a přitom často při-

pomínají slony v porcelánu. A mezi nimi stojí ti, věříme, že je jich většina, kteří se chovají přirozeně, ve společenském stylu jsou zběhlí. Ale i oni mohou občas „vyrobit“ to drobné faux pas, tedy trapas. Nepodezírejte nás prosím z toho, že podceňujeme vaše znalosti z této oblasti. I když upřímně řečeno, k zavedení nové rubriky nás částečně inspirovalo i okénko Co se nám líbí a co se nám nelíbí, přesně řečeno jeho druhá část. Víme však, že většinou z vás budou recepty sloužit jenom k připomenutí, oprášení dávno známých pravidel. Konec konců slušnosti není nikdy dost. Zasvěceným průvodcem a rádcem nám bude Kuchařka společenského chování Jiřiny Doležalové. Její autorka se s každým ráda podělí o to, jak se chovat k lidem blízkým i neznámým, u stolu, ve vlaku v divadle, na dovolené, v písemném styku... Nebojte se, sami se přesvědčíte, pokud to už nevíte, že osvojit si zásady slušného chování není nic těžkého. Chce to jenom všimnout si druhých a trochu přemýšlet o sobě.

Za redakci Alice Sládková

Z HISTORIE dávnné i nedávnné

Prezidentské auto

**Jak se roku 1920 objevilo auto
prezidenta Masaryka ve Vysokém**

Moji vnuci mně přinesli česko-anglickou publikaci Všechny prezidentovy vozy, ve které je též fotografie prezidenta Masaryka vystupujícího z vozu Praga Grand, který užíval od května 1919 do srpna 1920. Setkal jsem se tak s vyobrazením automobilu, který jsem si jako osmiletý kluk ve Vysokém s kamarády prohlížel. Bylo to někdy koncem prázdnin roku 1920, kdy auto stálo na naší zahradě u altánu pod starou hrušní, pod dnešní hasičskou zbrojnicí. Jako kluky, kteří jsme si auto s obdivem prohlíželi, nás zaujalo, že místo pro šoféra bylo odděleno sklem a ke komunikaci s ním sloužila oknem procházející trubička s mluv-

kem a naslouchátkem. To je na obrázku dobře patrné.

Jak se prezidentův automobil sem dostal? Ve Vysokém tehdy končil svůj prázdninový pobyt Antonín Sova a prezident Masaryk poslal své auto, aby nemocného básníka přivezlo do Prahy.

Jak se toto auto dostalo k nám na zahra-

du? V budově nynějšího Výzkumného zemědělského ústavu (než byla postavena Kramářova vila) garážovalo auto dr. Karla Kramáře. Je možné, že šoféři, i když jejich zaměstnavatel Masaryk a Kramář byli politickými odpůrci, byli kamarádi a Kramářův šofér Petruv pozval svého kolegu, aby zaparkoval poblíž jeho bytu. Doktora Kramáře o tom asi informoval.

Antonína Sovu přivedli do Vysokého přátelé jeho syna Jana, mladí básníci a spisovatelé Karel Konrád, Konstantin Biebl a knihovník N. Koutník. Ubytovali ho v chatě Českého skiclubu, sedávali kolem jeho pojízdného křesla v parku a s nimi i Zdeněk Rón. Léto bylo tenkrát chladné, churavého básníka bylo nutné do Prahy doprovodit. Není jasné, proč to neudělal někdo z jeho mladých přátel, ale byl o to požádán ve Vysokém pobývajícím básníkem Viktor Dyk. Ten se k tomu uvolil, i když prý prohlásil: „Kdyby národ věděl, že se Dyk vozí v Masarykově autu!“ I Dyk byl jako Kramář kritikem a politickým odpůrcem Masaryka... Tak cestovali spolu do Prahy v prezidentově autu dva z nejvýznamnějších českých básníků a spisovatelů zcela odlišných politických přesvědčení a básnické tvorby. Pro dnešek je pak poučné a inspirující, jak se, aniž by se na tom domluvily, na pomoci nemocnému básníkovi podílely nejvýznamnější osobnosti tehdejší veřejného života, i když stály v opačných politických táborech. Prikazovala jim to lidská slušnost. Jsem už asi posledním žijícím pamětníkem těchto událostí, proto jsem se rozhodl seznámit s nimi čtenáře Větrníku. *Dr. Václav Lukáš*

Jako vzpomínku na 54. výročí ukončení II. světové války uvádíme dosud neznámé skutečnosti ze života letce O. Žanty ze Stanového.

Proč Otakar Žanta čekal na služné

Před časem jsem objevil ve Vojenském historickém archivu několik zajímavostí ze života Otakara Žanty, rodáka ze Stanového, příslušníka legendární 311. čs. bombardovací peruti britského Královského letectva (RAF) a kapitána posádky čtyřmotorového Liberatoru VIBZ 995 (J) s hodností P/O - Pilot Officer, od jehož tragické smrti uplynulo v březnu již 55 let. Mj. objasňují smysl korespondence z pozůstalosti Žantova válečného kolegy Miloslava Štěpánka ze Zlaté Olešnice, rovněž pilota a důstojníka RAF, který později sloužil na londýnském Inspektórátu čs. letectva. Dopisy jsou pečlivě uschovávané ve vysokém Vlastivědném muzeu. Otakar Žanta se po svém příjezdu do Anglie v roce 1941 písemně několikrát obracel na Štěpánka s prosbou o služné za dobu, kdy ještě operačně létal jako pilot u bombardovací eskadry GB 1/2 ve Francii, tedy do 18. června 1940. Většina našich letců opouštějících v roce 1940 poraženou Francii své služné dostala. Proč ne Otakar Žanta?

Protože byl i se svými třemi kolegy považován za mrtvého. Dokonce jim byly uděleny Čs. medaile za chrabrost in memoriam. Samozřejmě automaticky jim přestaly být poskytovány všechny požitky, na které měli nárok za poslední měsíce ve Francii.

V době kapitulace Francie se Žanta se žalostnými zbytky jednotky dostal na základnu Agen, ležící na jihu Francie zhruba na polovině cesty mezi Bordeaux a Toulouse, kam první německé tankové sledy ještě nepronikly. Společně s ním tu přistály i posádky další perutě s krycím označením GB II/21, celkem se tu ocitlo 9 Čechoslováků. Bylo to 18. června 1940. Visela nad nimi hrozba internace, či dokonce okamžitého vydání gestapu. Obrátili se proto s prosbou o pomoc na velitele francouzského letectva generála Josepha Vuillemina. Ten jim bez váhání nabídl, aby si vzali dva nedaleko stojící dvoumotorové stroje, které se pár hodin předtím vrátily z bojového úkolu. Byl to jeden zastaralý Bloch 210 s protáhlým trupem a druhý modernější Amiot 351. Nikdo z našich neměl tušení, v jakém jsou stavu. Kolem 13.00 rolovali na start. Nabrali kurz směrem k Anglii v amiontu, spolu se seržantem Žantou, který jej pilotoval, letěli Jan Irving, Ladislav Malovec a Alois Keda.

Letiště opouštěli v chvatu, za špatného počasí, bez navigačních pomůcek a map, bez meteorologických zpráv, bez rádiového spojení. Neměli tušení, kde se zastavila fronta a v kterém prostoru slídí, vlastně už bez odporu, silně vyzbrojení letci luftwaffe. Žanta řídil stroj prakticky naslepo, podle toho, co viděl z oken kabiny. Většina přístrojů zřejmě kvůli poškození nepracovala. Pak se rozhodli vrátit a přistát v Toulouse, aby zjistili, co je se strojem. Po přistání Žanta objevil mj. několik děr v nosných plochách, patrně od střepin granátů. Přesto raději rychle znovu odstartovali. Šťastně překonali

hrozný hřeben Alp a severní Apeniny. Zanedlouho se dostali nad Jaderské moře, ale ještě než vydechli úlevou, že překonali jeden obtížný úsek cesty, začala je znepokojovat nebezpečně vysoká teplota motoru. Najednou jim začal vynechávat levý motor, pak vysadil i pravý. Naštěstí se to stalo nedaleko záhřebského letiště. Podařilo se jim opatrně dosednout hned na samém pokraji letištní dráhy. Jugoslávští letci byli velmi překvapeni, když u nich z ničeho nic přistál bombardovací letoun s francouzskými barvami. Jakmile z něho vystoupili Čechoslováci, byl jejich údiv ještě větší. Obdivovali výkon pilotů. Na naše letce byli zvědaví dokonce přímo na jugoslávském ministerstvu letectví v Bělehradu. Tam je pak bohatě hostili a pohodlně ubytovali.

Nic však netrvá věčně. Ovzduší nejistoty v tehdejší Jugoslávii, kde se to jen hemžilo německými agenty a příslušníky páté kolony, přimělo tamní úřady, aby Otakara Žantu a jeho přátele nakonec internovali v jihosrbském městě Niši. Žanta s Irvingem mohli přeletět ze Záhřebu do Niši francouzským letounem. V Niši zůstali do prosince 1940, kdy se jednoho dne z internace prostě vytratili. A to už v Londýně pokládali Otakara Žantu a jeho přátele za mrtvé.

Druhý letoun - bloch - s pěti lidmi na palubě, i když při nouzovém přistání havaroval, se šťastně dostal ke břehům Anglie. Žantovo dobrodružství útekem z Jugoslávie neskončilo. Spolu s kolegy se dostali nejdříve do Recka a odtud rychle do Turecka. V Istanbulu se přihlásili do řad československé armády v zahraničí. Po vyřízení potřebných dokladů

odpluli do Haify. Na pár měsíců je začlenili k 11. čs. pěšímu praporu v Gedeře. Nakonec se dostali do Velké Británie. Všichni čtyři tam absolvovali výcvik a začali plnit úkoly u 311. čs. bombardovací peruti známé „Třistajedenáctky“. Otakar Žanta nejprve létal ve svazku bombardérů wellingtonů útočících za noci na německá válečná centra a později se dostal k pobřežnímu velitelství RAF, kde sledoval a pronásledoval německé ponorky. Podobně jako jeho přítel Karel Kopal z Třince se stal kapitánem posádky moderního čtyřmotorového Liberátoru B-24.

Dne 17. listopadu 1939 zahynul ve Francii Žantův dobrý kamarád, pilot četař Jaroslav Křížek, rodák z Dolní Sytové. Stalo se to při nácviku, když do jeho letounu narazil jiný. Zemřelo při tom i šest francouzských letců. Otakar Žanta v době, kdy se dostal z Turecka k 11. čs. pěšímu praporu, v tamním vojenském časopise při vzpomínce na Křížka napsal: „Již se, kamaráde drahý, nikdy nevrátíš do našich krásných Krkonoš, za jejichž svobodu jsi se šel bit. Již nikdy neuvidíš svých rodičů, sourozenců a známých: pomstíme tě a se vzpomínkou na tebe a s tvým posledním pozdravem poneseme vítězné prapory do svedené otčiny.“

Přestože se Otakar Žanta snažil, osud mu nedovolil jeho slib splnit. Dne 13. března 1944 zmizel i s celou svou devítičlennou posádkou liberátoru nad Biskajským zálivem.

Dr. Čestmír Sládek

Ještě pár slov o Otakaru Žantovi

Máme v muzeu fotografie Oty Žanty s Josefem Babcem v Jeruzalémě a další archivní materiály. Vysoký Josef Babec sloužil jako telegrafista v čs. vojenské misi 4 roky v Jeruzalémě.

Nevěděla jsem, proč Ota poslal mé sestře pohlednici právě z Jeruzaléma, proč se octl tam a proč mohl publikovat v tamějším časopise „Čechoslovák v Orientě“ o svých bojových zážitcích ve Francii a proč slíbená pokračování v dalších číslech byla přerušena.

Nastoupil cestu do Anglie a službu v Britském královském letectvu (RAF). To také objasňuje, proč se O. Žanta obrátil na podplukovníka M. Štěpánka, aby mu vymohl služné za dobu působení ve Francii.

Děkuji touto cestou p. Sládkovi, že se mu podařilo zaplnit bílá místa v tomto období našeho hrdiny a přítele.

Jiřina Doulalíková

Roztocký mlýn

Po prohlídce roztockého mlýna napsali

Skončila první sezona prohlídky roztockého mlýna „Drnčák“ ve Fiedlerově údolí. Je čas na údržbu, opravy a vylepšení dokumentace o historii mlýna. Hodnotíme naši práci a plnění záměru, který jsme si dali v začátcích, když jsme připravovali mlýn k zpřístupnění. Byli jsme potěšeni oceněním naší práce od návštěvníků mladých i starších, za což děkujeme. Uvádím aspoň některá poděkování: Fan-

tastické!- Hodné pochvaly a obdivu.- Je vidět váš vztah a lásku k řemeslu - je to vklad pro předání tradic a hodnot poctivého českého řemesla dalším generacím.- Ještě jsme se nesetkali s tak ochotným přístupem za dobrovolné vstupné. Bůh vám zehnej!- Děkuji rodině ing. Novotného za záchranu a zpřístupnění roztockého mlýna. Obdivuji obrovské úsilí vynaložené při záchraně této technické památky.- Roztočáci z Roztok u Prahy vám moc děkují a přeji samé radostné dny za příjemného klapotu vašeho krásného mlýna.- Bylo to velmi zajímavé a něco podobného lze těžko někde jinde vidět.- Děkuji za velice krásný a poutavý výklad a jsem velice ráda, že se ještě v dnešní době tak pěkně prezentuje historie.- Velmi mě těší, že jsem se sem opět po 13 letech mohla podívat a zjistit ohromné změny k lepšímu.- Komu čest, tomu čest. Děkujeme.-Děkujeme za krásný zážitek na svatební cestě.- Jsme nadšeni mlýnem, kouzelným okolím a hlavně krásným výkladem.-Skutečně to patří do řádu UNESCO světových památek.- Technická zachovalost, výklad a osobní doprovod člena mlýnářské rodiny se nám velmi líbil. Určitě zavítáme i později.-Potěšila by nás i podpora státní památkové péče.-Děkujeme za prohlídku, zasnoubili jsme se ve mlýnici.

Mlýn si přišly prohlédnout ZŠ i MŠ z blízkého i vzdálenějšího okolí. ZŠ z Vysokého n. Jiz. zde oslavila Den dětí s pí ředitelkou i zástupkyní i při táboráku. I ty nejmenší z MŠ se dobře bavily točným kol, vysévačů, klapotem mlýna a samo sebou velmi bedlivě naslouchaly povídání o vodnicích a čertech ve mlýně.

Proč nepřišly střední školy? Byly také zvány osobně i poutači, pozvánkou ve Zpravodaji školského úřadu Semily. (gymnázium, ISS v Semilech i ISS ve Vysokém n. J.). Budeme věřit, že co nebylo dnes, může být zítra, ne? V průběhu letních měsíců jsme uvítali děti z dětských táborů, skauty, školy v přírodě a přišly o dovoleně i rodiny s dětmi. Bylo pro nás potěšující přivítat ve mlýně návštěvníky z Kanady, USA, Ruska, Austrálie, Francie, Holandska, Belgie, Německa a Polska. Nechyběly ani organizace - Sokol Příkrý, výprava z Moravy, kolektiv důchodkyň z Vysocka a okolí, Skupina evangelické církve ze SRN, kteří přijeli z Lidic, zahrádkáři z Jablonce n. Nis., i veselá parta turistů, bedlivě sledujících výklad, z Vysokého n. Jiz.

Podíl na propagaci má i Větrník, zásluhou vedoucí redaktorky Hnykové, která uveřejnila nejen články o našem mlýně, ale i mlýn si prohlédla. Poděkování patří i řediteli vysokého muzea, ubytovacím a stravovacím zařízením, Městskému úřadu ve Vysokém n. J., i starostům v Roztokách, v Bozkově a Jesenném za vyvěšení poutačů o roztockém mlýně „Drnčák“ ve Fiedlerově údolí. Dále pak všem návštěvníkům z Vysocka a okolí, kteří přišli, a věříme, že nebyli zklamáni. Moje poděkování patří také Dr. Lukášovi za jeho ocenění naší práce a obětavosti a za darovanou knihu „Vysoké nad Jizerou“. Závěrem, co si přát v příští sezoně 1999? Spokojenost návštěvníků s prohlídkou mlýna a k tomu nebudeme litovat našich sil. Přidejte pobejt - určitě vás nezklameme!

Manželé Bohumil a Julie Novotní

Zapomenuté hospody

„Hotel de Post“

Hostinec „Hotel de Post“, později hostinec Na staré poště, byl ve velikém starém domě na rohu náměstí při silnici do Třiče. Říkalo se tam U Vinařů a dle toho, že tam jsou po celé šíři domu 4 veliké a vysoké, klenuté sklepy, soudíme, že to byly sklepy vinné. Byl to pravděpodobně na počátku století největší dům ve Vysokém.

Dům koupil asi v roce 1854 Jiří Schröter. Jeho druhá manželka byla Marie Vodsedálková z Vysokého. Měli spolu dvě dcery a syna Karla. To byl otec slečny M. Schrotrové, která toto vypráví. U Vinařů měli velké hodonářství a v přilehlém na pravé straně měli 3 hostinské místnosti. V první místnosti přímo do náměstí byl šenk a říkalo se jí formanka. Zde opravdu sedávali nejvíce formani, kteří městem projížděli, a příležitostní dělníci, kteří v městě pracovali. Z formanky vedly dveře do další místnosti. Byl to lokál, velmi pěkně zařízený. 3 okna s bílými záclonami a stahovacími roletami, s bílými ubrusy na stolech, na všech byly porculánové širníky a karafinky s octem, olejem, solí a pepřem. V koutě stála vysoká bílá pokojová kamna na uhlí a uprostřed biliardový stůl. Nad stoly petrolejové lampy. Nádobí bylo z bílého porculánu. Zvlášť pěkná byla souprava na kávu: na alpako-

vém táčku z jemného porculánu bílý šálek, konvička na smetanu, druhá na kávu a malý talířek pro 3 kostky cukru. Příbory byly také alpakové. Z tohoto lokálu byly ještě dveře do malého pokojíčku, kterému se říkalo herna a který byl vyhrazen jen pro vzácné hosty. Hosty obsluhoval velmi oblíbený hostinský, známý po celém okolí jako nepřekonatelný šprýmař. Později mu pomáhaly dospívající dcery a jeho paní vařila. Výborná kuchyně tohoto hostince byla vyhlášena. Obědy se podávaly denně místním úředníkům a učitelům, ale stávali se tu i úředníci z hejtmanství z Jilemnice, od soudu z Jičína a Rokytnice a různí cestující i ze zahraničí, zejména Němci. Denní hosté chodili hrát biliárd a karty a ustavili si spolek „Bratránci“. Jeho znak, pobronzovaný veliký zámek, visel ve velkém lokále. Bratránci tu pořádali menší oslavy, hostiny a večírky. V roce 1868 při známých tábořích (meetingích) lidu na Petruškových vrších měli v hostinci svůj tábor vyšetřující úředníci c. k. hejtmanství, zejména známý komisař Fröhreich a kryl je, jak mohl. Hostinského syn z prvního manželství Jiří Schröter byl také do této revoluční činnosti zapleten, bylo mu asi 25 let, a ze strachu utekl a odjel do Ameriky, kde už trvale zůstal a oženil se s Češkou původem z Rokycan. V roce 1859 byl přičiněním Jiřího Schrottra zřízen v jeho domě poštovní úřad. Byla to pošta balíková i listovní. Dojíždělo se s bryčkou do Semil, do Plavů, do Rokytnice a do Jablonce n. Jiz., Poštmistr“ měl

poštovní koně, bryčky a postiliony. V chodbě stál sousek, což byla veliká a vysoká truhla se třemi příhradami pro různé druhy obilí. (oves, otruby a pokrutiny pro koně a dobytek) Důležitá byla i veliká kuchyně s okny do dvora a velkými kachlovými kamny. Na tuto kuchyni vzpomíná ve své knize Jak šel život herečka Růžena Nasková. V patře bydlela rodina hostinského, dva pokojíky byly pro přenocující hosty a ještě jeden krásný byt obýval až do roku 1875 Petr Kramář, stavitel, a tam se roku 1860 narodil Karel Kramář, pozdější politik a první předseda vlády Československé republiky. Na domě byla odhalena r. 1927 pamětní busta, ale během II. světové války byla odstraněna. Později byly v domě státní úřady, berní a notářství. Asi v roce 1890 se přestěhoval poštovní úřad do domu na náměstí č. 122 a hostinec pak dostal nové jméno Na staré poště. Po smrti Jiřího Schrötra 1889 vedla hostinec jeho vdova s dcerami až do roku 1907, kdy byl zcela zrušen. Roku 1914 koupil dům povozník Josef Jandura a roku 1927 ho předal své dceři Marii, provdané Bartoníčkové. K domu patřil ještě veliký dvůr, kam se vjíždělo vraty ze silnice ke Třiči. Byla tam stodola, maštal pro koně a chlév pro dobytek. V rohu byl ještě zastřešený prostor pro povozy a bryčky, nahoře se seníkem. Ani pošta už není v domě č. 122. Dnes jsou tam obchody manželů Fišerových. A pošta je trvale v domě bývalé občanské záložny.

Z paměti slečny Marie Schrötrové uložených v archivu muzea vybrala

Ludmila Hnyková

SPORT

Zpráva Ski klubu

Na tradičním Posledním mazání konaném 9. dubna u „Ferryho“ vysoký Ski klub mimo velmi zajímavé přednášky svého člena a cestovatele Pavla Berky, spojené s promítáním diapozitivů z Austrálie, hodnotil především svoji činnost v soutěžním ročníku 98/99.

Letošní bohatá sněhová nadílka nám umožnila věnovat se plně hlavnímu poslání. Zajišťovali jsme tréninky obou závodních úseků, účast našich reprezentantů na závodech a mimo pořádání vlastních závodů i pomoc našich rozhodčích a pořadatelů při organizaci závodů jinými oddíly (např. nahazování sněhu na můstky v Harrachově). Na obrazovkách všech televizních programů jsme se blýskli při Ski sprintu. Na druhém ročníku této akce se 30. ledna podílelo přes 80 pořadatelů. Z pověření Svazu lyžařů ČR jsme pořádali mistrovství KSL dorostu, juniorů a dospělých, pak Vysoké kritérium a Mezižupní závody žactva. Pro Asociaci školních sportovních klubů ČR regionální finále východočeské oblasti, pro základní školu závody ve sjezdu i v běhu.

Velmi dobře si letos vedl běžecký úsek. Jeho úspěchy prezentuje samostatně šéftrenér Zd. Seidl. Úsek Alpských disciplín se mimo pravidelný trénink účastnil i dvou závodů v kategorii předžáků, kde z pěti členů startovali a v lepší polovině dojezdi J. Duštila a V. Regál. V kategorii ml. žákyň naše děvčata (Z.

Lukášová, L. Kučerová a V. Havelková) se na závodech v Harrachově umístila ve středu pole. J. Pohanka a A. Havelka v kategorii st. Žáků startovali se střídavými úspěchy na třech závodech. V juniorech Ski klub reprezentovali J. Lukáš, E. Kučerová a J. Kvardová. Nové zájemce o sjezdové disciplíny očekává úsek i nově proškolení trenéři Petra Pohanková a Karel Kellner již v přípravném období před další sezonou.

Úsek počítačský, tedy Ing. Josef Hejral, spočítal množství závodů. 17 v běhu a to i Mistrovství ČR. 9 ve skoku - Mistrovství ČR, lety 99 a i Světový pohár. Všechny spočítané výsledky pod visačkou našeho Č.S.K. Zd. Seidl a Ing. Jiří Vašíček nám dělali čest jako techničtí delegáti, a to i v cizině. Zdenka znají všude jako vedoucího sportovní technické komise běžecského úseku SL a jeho informace z první ruky, zasvěcenost a možnost ovlivňovat chod věci je pro nás výhodou. Organizoval i dvoudenní školení technických delegátů ve vysoké spojitelné a spolu jsme přispěli reklamním a informativním článkem do reprezentativního měsíčníku Krkonoše. Činnost klubu je široce prezentována ve Větrníku. Na každoročně konaném ski bále, letos country, bylo v Krakonoši plno.

Při všech zmiňovaných akcích se výbor klubu opíral o dobrou spolupráci s městem, se sponzory, s ostatními oddíly TJ, s výborem TJ, pracovníky muzea, škol, Větrníku, s divadelním spolkem, hasiči a především s rodiči závodníků. Všem jmenovaným vyjadřujeme poděkování a věříme, že u nich nalezneme podporu i nadále.

Čeká nás plno práce. Uspořádání tradičních závodů do vrchu Šachty - Štěpánka a Memoriál Fr. Zanty - Okolo Petruškových vrchů. Počítáme s letním soustředěním pro závodníky. Hlavní naší akcí se ale stane vybudování WC ve Ski chatě, vykopání a vyzdění odpadní jímky - septiku a úpravu vnitřku s vystavěním krbu. Při těchto akcích i při úpravě prostoru startu a cíle se budeme muset spolehnout především na brigádnickou činnost a pomoc výboru TJ.

Na závěr zprávy o činnosti klubu patří poděkování závodníkům hájícím naše barvy. Za dobrou reprezentaci jim přeje mnoho úspěchů v jejich dalších závodních startech a mnoho vytrvalosti a píle při letní a podzimní přípravě.

Za Ski klub předseda Jiří Dóubalík

Bilancování běžců

Letošní zimní sezona byla vedle velmi dobrých sněhových podmínek i neúspěšnější sezónou běžců Českého Ski klubu ve Vysokém nad Jizerou posledních let. Naši závodníci startovali celkem na 37 závodech a dosáhli 31 prvních míst, 18 druhých a 20 třetích míst. Nejúspěšnější závodnicí byla Lucka Šaldová. Téměř po celou sezonu byla v kategorii nejmladších zákyň v rámci dvou lyžařských oblastí (Krkonošský svaz a Jizerská župa) jasnou jedničkou a velkou většinu závodů vyhrála. Z našich závodníků se jí nejvíce výsledkově přibližoval Jakub Ďurda. Dále Štěpán Prokůpek a Ondra Saska. Nejednou se nám podařilo, že jsme obě hlavní kategorie nejmladšího žactva vyhráli. Nejhodnotnější výsledků

sezony dosáhl Petr Nesvadba. Na Mistrovství ČR v Novém Městě na Moravě v kategorii staršího žactva obsadil ve dvou závodech shodně velmi pěkné 7. místo. Na Mistrovství ČR ve Vrchlabí obsadil 13. místo a startoval ve štafetě Krkonošského svazu, která obsadila 6. místo. Těmito výsledky si Petr vybojoval účast na MČR i pro příští sezonu a v celostátním výkonostním žebříčku je na osmém místě. Vysokou hodnotu má i jeho třetí místo v celkovém hodnocení závodů GRAND PRIX. V tomto seriálu čtyř závodů, obou již zmíněných oblastí, kde jsme také jedním z pořadatelů, ještě Katka Dóubalíková obsadila 9. a Jakub Havel 11. místo. Na MČR v Rýmařově startovala ve štafetě Krkonošského svazu mladšího dorostu Šárka Kořínková, která obsadila 8. místo. Tato sezona byla organizačně nejnáročnější a za to, že jsme vše byli schopni zvládnout, je potřeba poděkovat trenérům: Šaldovi, Burgermeisterovi a Z. Seidlovi. Za přípravu lyží G. Havlovi a O. Seidlovi. A dále ještě rodičům závodníků, kteří nám pomohli hlavně s dopravou na tréninky a závody, byli to: Kořínkovi, Ďurdovi, Nesvadbovi, Prokůpkovi a Dóubalíkovi. Závodníkům Český Ski klub za jejich výsledky a přístup k tréninkům poděkoval již hned na konci sezony a uskutečnil pro ně zájezd do libereckého bazénu spojený s menším občerstvením. Běžci mají nyní treninkové prázdniny. Avšak v této době nezahálají, dvakrát v týdnu jezdí na kolech a od 17. května začnou s přípravou na další sezonu. Pokud některé děti, které již zvládají lyžařské základy, se o závodní běh na lyžích chtějí pokusit, hlaste se již nyní na

jaře k zhora uvedenému termínu u Z. Seidla nebo J. Dóubalíka. Treninková činnost je celoroční záležitostí a můžeme přijmout chlapce a děvčata ročníků 90-92 (ale i starší). O jejich případném zařazení rozhodnou až výkonostní testy, které se uskuteční asi tak v polovině června. S těmi, kteří uspějí, bychom počítali i pro společné soustředění lyžařů, které se uskuteční v prvním týdnu prázdnin na hořickém koupališti „DACHOVA“.

Za úsek běhu Č.S.K. ve Vysokém nad Jizou trenér Zdeněk Seidl

Odbíjená ženy

Každoročně se ve všech sportovních odvětvích hodnotí výsledky uplynulé sezóny. Sezóna 1998-99 (podzim-jaro) byla herně pro družstvo žen velice náročná, neboť musely absolvovat v této sezóně celkem 36 zápasů, což představuje 18 sobot, z čehož 9 sobot v domácí hale a 9 sobot na hřištích soupeřů, a to např. v Náchodě, Pardubicích, Hronově. Absolvovat tyto vzdálenosti každou druhou sobotu, sehrát vždy dva zápasy (někdy i 5 setové) za jeden den a k tomu zajistit rodinu není pro mnoho hráček jednoduché.

Stále se projevuje nedostatek mladých hráček. Proto již několik sezón hráčská sestava zůstává stejná (Hájková, Neumannová, Svobodová, Strnadová, Nováková, Vitvarová J., Vitvarová Klára - jediná dorostenka, Zelinková, Krejčí).

Mnoholeté hráčské zkušenosti i v této sezóně družstev zajistily velmi pěkné 3. místo. Konečná tabulka některých zápasů je následující.

Tabulka soutěže OBL. P. I. tř. ŽENY A

celkové body

Sl. Hrad. Kr. B	36	35	1	105	: 10	71
Zbečnick	36	25	11	91	: 40	61
Vysoké n. Jiz.	36	21	15	72	: 65	57
Čer. Kostelec	36	18	18	70	: 63	54
Start Náchod	36	18	18	64	: 68	54
Kvasiny A	36	18	18	56	: 76	53
Zacléf	36	16	20	68	: 76	52
Rokytnice n. Jiz.	36	16	20	63	: 72	52
Trutnov A	36	11	25	50	: 86	47
SV Pardubice	36	2	34	20	: 103	38

Na závěr pouze snad doplnit, že četná zranění, která provázela tuto sezónu, se snad již nebudou opakovat a družstvo žen opět nastoupí do sezóny 1999 - 2000 se stejnou chutí jako do těch předchozích.

Ing. M. Zelinková

KČT

Během uplynulých tří měsíců jsme uspořádali 3 turistické akce.

1. Přejezd severomoravských hor

25.-27. 2. jsme podnikli lyžařský přejezd Vsetínských vrchů, Javorníků a Beskyd. Po několika letech byly vynikající sněhové podmínky a počasí nám také vyšlo. Co víc si přát! Až na nějaké bloudění a jednu proslápnutou lyži vše na jedničku.

1. den - trasa: Vysoká 1024 m, Soláň, Tanečnice 911 m a Dušná, ujeté 34 km.

2. den - trasa: Čemerka 1052 m, Hřávec 1059 m, Velký Javorník 1019 m, Kohútka Portáš 920 m, Čerňanská Kyčera 884 m. Ujeté 50 km

3. den - trasa: Bumbálka, Beskyd 900 m, Bobek 871 m, Bílý Kříž 871 m. Ujeté 24 km. Celkem jsme najezdili 108 km. Účastníků bylo 40! Byl to nádherný výlet, na který nezapomeneme.

2. Krkonoše z obou stran

13. 3. jsme se vydali na lyžích do Polska a přes Jakušice na Srenicu (Jinonoš). Odtud jsme sjeli na Voseckou boudu, do Harrachova a zpět do Vysokého. Počasí

ale bohužel absolutně nevyšlo - déšť, sníh, mlha. Opět malé bloudění na polské straně hor. Jinak pohoda, ujeté 35 km.

3. Výlet cykloturistický

5. 4. přeprava byla tentokrát na kolech. Účast 4 cykloturistů, trasa: Vysoké, Benecko, Vrchlabí, Studenec, Jilemnice a návrat do Vysokého. Ujeté celkem 65 km v poklidu a za pěkného počasí.

Na letní období připravujeme řadu dalších akcí. Kdo má zájem, přidejte se k nám, budete bohatší o krásné zážitky z přírody.

Jiří Libal

Z práce přestupkové komise

Přestupková komise je orgánem, který vykonává přenesenou působnost na rozdíl od ostatních komisí. Tato komise nepůsobí pouze na katastru města Vysoké nad Jizerou, ale i v Roprachticích.

Tento článek by měl být jednak jistým složením účtů a jednak také upozorněním pro ty, kteří se domnívají, že na ně nikdo nemůže.

Komise k projednávání přestupků města Vysoké nad Jizerou, jak zní její oficiální název, má rok 1998 sestupnou tendenci proti roku 1997 o 15 případů.

Přestupky za rok 1998:

- 6 případů
- 1 pdložen
- 1 postoupen pro nepříslušnost
- 2 přestupky proti občanskému soužití
- (ubližení na cti a drobné ubližení na zdraví)
- 2 přestupky proti majetku
- (úmyslné způsobení škody na cizím majetku, zničení a poškození věci)

Realizace pokut včetně jejich vymáhání ve velmi problematická. Občané předvoláni se bez omluvy nedostaví, čímž nám vzniká velký problém při obhajobě přestupků, jakož i vyzvedávání zásilek do vlastních rukou. Avšak i přes tyto problémy na každého jednou dojde. Došlé přestupky od Policie ČR jsou někdy neúplné, a to nám zabírá hodně času při obhajobě přestupků, včetně zajištění svědeckých výpovědí. To vede komisi v mnoha případech k zastavení řízení pro nedostatek důkazů.

Předseda komise
Alfred Adametz

Společenská kronika

Vzpomínka

V dubnu a v červnu by oslavili své 70. narozeniny tragicky zemřelí manželé Miroslava a Miloš Jandovi z Bozkovské ulice ve Vysokém n. Jiz. Byli to skromní, pracovití lidé, kteří ochotně pomáhali každému v ulici, kdo jejich pomoc pro stáří nebo nemoc potřeboval. S úctou a vděčností, ale i s lítostí, že tito dobří a hodní sousedé již nejsou mezi námi, na ně vzpomíná

*Miloslava Hausmannová
Bozkovská ulice*

Poděkování

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit s panem Antonínem Štekrem. Veliký dík patří panu starostovi Maturovi za smuteční projev, v němž připomněl práci naplněný život našeho drahého zesnulého.

Zarmoucená rodina

Sňatek

3. 4. 1999 uzavřeli sňatek Radka Doubková v Vysokého n. J. a Daniel Sláma z Haratic

Výročí

Vysoké nad Jizerou

- 04. 05. MUDr. Mašková Míluše 76 let
- 05. 05. Zítová Soňa 72 let
- 12. 05. Novotná Anna 88 let
- 14. 05. Poloprutská Erna 75 let
- 16. 05. Nedomlel Jan 73 let

- 20. 05. Vodsedálková Marie 82 let
- 22. 05. Hladík Václav 78 let
- 07. 06. Nečásek Petr 70 let
- 07. 06. Plůchová Zdeňka 72 let
- 11. 06. Bryknarová Věra 71 let
- 14. 06. Doubalíková Jiřina 76 let
- 19. 06. Dr. Lukáš Václav 87 let
- 19. 06. Martinec Bohumil 80 let
- 19. 06. Rón Josef 73 let
- 25. 06. Volprecht Otto 77 let
- 26. 06. Ceé Petr 82 let
- 28. 06. Hladíková Jarmila 73 let

Horní Tříč

- 03. 05. Ederová Jarmila 71 let
- 12. 05. Lukšová Anna 85 let
- 16. 06. Hakenová Anna 78 let
- 19. 06. Večerníková Jindřiška 80 let

Sklenářice

- 11. 05. Metelková Alena 74 let
- 20. 05. Holcová Marie 86 let
- 05. 06. Metelka Václav 75 let
- 20. 06. Rydvalová Anna 74 let

Helkovice

- 22. 05. Nejedlo Jaroslav 74 let
- 27. 05. Nosek Jaroslav 71 let
- 14. 06. Pěničková Marie 84 let

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme

Zemřeli

- 14. 03. Bartoníčková Marie ze Tříče ve věku 73 let
- 16. 03. Stránská Anna ve věku 78 let
- 31. 03. Holá Anna ve věku 95 let
- 12. 05. Rudolf Králík ze Tříče ve věku nedožitých 90 let

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast